UNIVERSITATEA TEHNICĂ DIN CLUJ-NAPOCA FACULTATEA DE AUTOMATICĂ ȘI CALCULATOARE

Tehnici de programare fundamentale Tema 3 Management pentru comenzi

- Documentație -

Cuprins

1. Obiectivele temei	3
2. Analiza problemei	4
3. Proiectarea temei	
4. Implementarea temei	11
5. Testarea temei și rezultate	
6. Concluzii și dezvoltări ulterioare	
7. Webografie	

1. Obiectivele temei

Obiectivul principal al temei este realizarea unei aplicații conectate la o bază de date relațională, care reține date despre clienții, produsele și comenzile unui depozit sau ale unei afaceri. Aplicația trebuie să aibă o interfață grafică, care va permite introducerea, modificarea, ștergerea și afișarea înregistrărilor din tabelele bazei de date conectate.

Obiectivele secundare ale temei sunt următoarele:

- Analizarea problemei și identificarea resurselor necesare realizării temei propuse capitolul 2
- Realizarea design-ului aplicației– capitolele 3 și 4
- Implementarea aplicației capitolul 4
- Testarea aplicației– capitolul 5

2. Analiza problemei

2.1. Cerințe funcționale

Aplicația trebuie să permită utilizatorului să introducă, să actualizeze, să ștergă și să afișeze clienți și produse înregistrate în baza de date, și să selecteze un produs și un client pentru a adăuga o comandă. În spatele interfeței, calculatorul trebuie să acceseze baza de date și să o actualizeze în timp real conform acțiunilor utilizatorului în aplicație.

De asemenea, aplicația trebuie să genereze câte o factură pentru fiecare comandă validă introdusă. Factura va conține date despre clientul care a comandat, produsul comandat, prețul final, cantitatea comandată, etc.

2.2. Cerințe non-funcționale

Aplicația trebuie să vină însoțită de o interfață intuitivă, ușor de folosit de către utilizator. Aplicația trebuie să valideze datele de intrare introduse de către utilizator și să afișeze diferite mesaje care să arate succesul sau eșecul manipulării bazei de date.

2.3 Cazuri de utilizare

Pentru toate cazurile de utilizare prezentate, *actorul principal este utilizatorul* aplicației, care poate fi un angajat al afacerii sau un administrator. Anumite operații au cazuri de utilizare similare și vor fi prezentate simultan, pentru simplificare.

1. Caz de utilizare: introducerea unui client / produs în baza de date

Scenariu principal (operație realizată cu succes):

- Utilizatorul apasă pe butonul care deschide secțiunea pentru clienți / produse ("Accesare clienti" /
 "Accesare produse")
- 2. Utilizatorul selectează butonul care deschide secțiunea pentru adăugarea unei noi înregistrări ("Adăugare")
- 3. Utilizatorul introduce datele necesare în câmpurile afișate
- 4. Utilizatorul apasă butonul de adăugare în baza de date ("Adăugare client" / "Adăugare produs")
- 5. Utilizatorul primește un mesaj care indică reușita realizării operației
- 6. Utilizatorul poate vedea rezultatul inserării (Cazul de utilizare 2.)

Scenariu secundar (Email gresit - client):

- Utilizatorul nu a introdus o adresă de email validă
- Se deschide o nouă fereastră de atenționare pentru utilizator
- Se revine în scenariul principal la pasul 3.

Scenariu secundar (Stoc negativ - *produs*):

- Utilizatorul nu a introdus o valoare a stocului mai mare sau egală cu 0 pentru un produs
- Se deschide o nouă fereastră de atenționare pentru utilizator
- Se revine în scenariul principal la pasul 3.

Scenariu secundar (Conexiune nereușită cu baza de date):

- Utilizatorul introduce date corecte în interfață (sau nu depinde de cazul de utilizare) și primește un mesaj de atenționare care indică insuccesul realizării adăugării din diferite motive
- Se închide aplicația
- Se verifică serverul / conexiunea la baza de date
- Se revine în scenariul principal la pasul 1.

Acest scenariu secundar se aplică la toate cazurile de utilizare!

2. Caz de utilizare: afișarea clienților / produselor din baza de date

Scenariu principal (operație realizată cu succes):

- Utilizatorul apasă pe butonul care deschide secțiunea pentru clienți / produse ("Accesare clienți" /
 "Accesare produse")
- 2. Utilizatorul selectează butonul care deschide tabelul cu înregistrările din baza de date corespunzătoare ("Listare")

3. Caz de utilizare: actualizarea unui client / produs

Scenariu principal (operație realizată cu succes):

- 1. Utilizatorul apasă pe butonul care deschide secțiunea pentru clienți / produse ("Accesare clienți" / "Accesare produse")
- 2. Utilizatorul selectează butonul care deschide tabelul cu înregistrările din baza de date corespunzătoare ("Listare")
- 3. Utilizatorul selectează rândul din tabel, pe care dorește sa îl modifice
- 4. Utilizatorul selectează butonul care deschide secțiunea pentru actualizarea unei înregistrări ("Actualizare")
- Se afișează secțiunea de actualizare, în care câmpurile sunt completate cu datele actuale de pe randul selectat
- 6. Utilizatorul poate modifica datele
- 7. Utilizatorul apasă butonul de actualizare ("Actualizare client" / "Actualizare produs")
- 8. Utilizatorul primește un mesaj care indică reușita realizării operației
- 9. Utilizatorul poate vedea rezultatele (*Cazul de utilizare 2*.)

Scenariu secundar (Email greșit - *client*):

- Scenariu asemănator cu primul scenariu secundar din Cazul de utilizare 1
- Se revine în acest scenariu principal la pasul 6.

Scenariu secundar (Stoc negativ - produs):

- Scenariu asemănator cu al doilea scenariu secundar din Cazul de utilizare 1
- Se revine în acest scenariu principal la pasul 6.

4. Caz de utilizare: ștergerea unui client / produs

Scenariu principal (operație realizată cu succes):

- 1. Utilizatorul apasă pe butonul care deschide secțiunea pentru clienți / produse ("Accesare clienți" / "Accesare produse")
- 2. Utilizatorul selectează butonul care deschide tabelul cu înregistrările din baza de date corespunzătoare ("Listare")
- 3. Utilizatorul selectează rândul din tabel, pe care dorește sa îl șteargă
- 4. Utilizatorul apasă pe butonul pentru ștergere ("Ștergere")
- 5. Utilizatorul primește un mesaj care indică reușita realizării operației
- 6. Utilizatorul poate vedea rezultatele

5. Caz de utilizare: adăugarea unei comenzi

Scenariu principal (operație realizată cu succes):

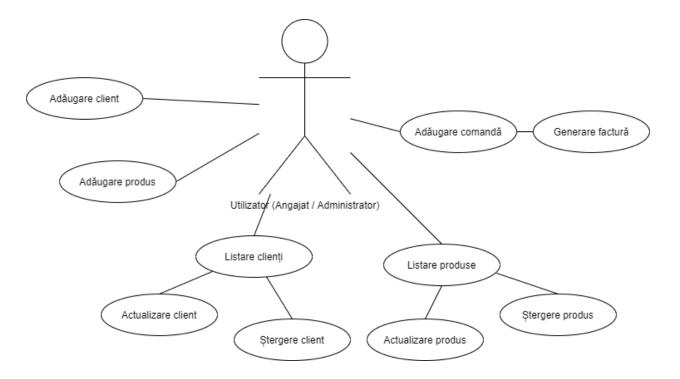
- 1. Utilizatorul apasă butonul de deschidere a secțiunii pentru comenzi("Accesare comenzi")
- 2. Se deschide o nouă fereastră cu tabela clienților
- 3. Utilizatorul selectează din tabel clientul dorit și apasă butonul de continuare
- 4. Se deschide o nouă secțiune cu tabelul produselor în stoc
- 5. Utilizatorul selectează din tabel produsul dorit și apasă butonul de continuare
- 6. Se deschide ultima secțiune, unde utilizatorul introduce cantitatea comandată din produsul selectat
- 7. Utilizatorul apasă butonul de finalizare
- 8. Se introduce în baza de date comanda și se generează factura
- 9. Se afișează mesaje care indică succesul operațiilor
- 10. Se închide automat fereastra

Scenariu secundar (Cantitate nevalidă):

- Utilizatorul nu a introdus o cantitate validă (mai mare decât 0)
- Se deschide o nouă fereastră de atenționare pentru utilizator
- Se revine în scenariul principal la pasul 6.

- Use Case Diagram:

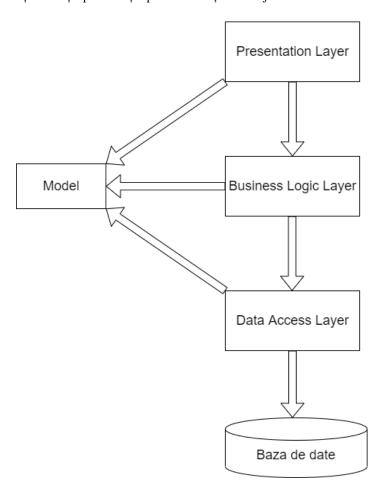
3. Projectarea temei

Pentru realizarea acestei aplicații am ales modelul arhitectural *Three-Tier Architecture*. Acest model arhitectural desparte aplicația în trei etaje / straturi (layere):

- *Etajul de prezentare* (Presentation Layer) conține clasele care definesc interfața grafică a aplicației (view, controller, etc.)
- Etajul de logică a afacerii (Business Logic Layer) conține clasele care încapsulează logica aplicatiei (validatori pentru date de intrare, etc.)
- Etajul de acces la date (Data Access Layer) conține clasele care rețin interogările bazei de date și accesul la aceasta

Toate aceste etaje au acces la un pachet *Model*, care conține clasele mapate în baza de date (în cazul nostru, clasele pentru client, produs și comandă).

Fiecare etaj are funcționalități specifice și apelează funcții din etajul de dedesubt:

În baza de date relațională se vor crea trei tabele:

- *client atribute*: id, nume, email, adresă, oraș, țară
- *produs atribute:* id, nume, preţ unitar, stoc
- comandă atribute: id, id client, id produs, prețul final, cantitatea comandată și data comenzii

Primul pachet care va fi implementat este pachetul pentru *modelul de date*, deoarece toate etajele vor utiliza clase din acesta. Se vor crea clasele *client*, *produs* și *comandă* cu atributele prezentate anterior. Clasele vor conține constructori și metode pentru accesare și modificarea atributelor. Aceste clase vor fi utilizate pentru: salvarea atributelor unei înregistrări din baza de date, prezentare în interfață, validare, facturare, etc.

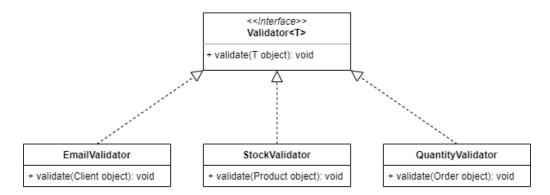

Pe lângă etajele menționate anterior, va mai fi implementat un pachet pentru *conexiunea cu baza de date*. Acest pachet va conține o singură clasă, *ConnectionFactory*, care va avea ca atribute: o conexiune cu baza de date, un link către aceasta, numele de utilizator, parola, etc. Clasa va avea metode pentru realizarea unei conexiuni și pentru închiderea în siguranță a acesteia. Această clasă va fi folosită numai în etajul de acces la baza de date.

Următorul pachet care va fi implementat va fi pachetul pentru etajul *Data Access*. Pentru fiecare tip de obiect din pachetul Model va trebui creat câte un obiect pentru accesul la baza de date, *Data Acces Object* (*DAO*). Fiecare obiect de acest tip va conține metode pentru manipularea bazei de date (adăugare, actualizare, ștergere, selectare). Pentru eficiență, vom evita descrierea manuală a metodelor pentru fiecare obiect și vom crea o clasă generică *AbstractDAO*. Fiecare obiect DAO pentru client, produs și comandă va extinde această clasă. În consecință, vor trebui scrise doar metodele generice pentru AbstractDAO, iar celelalte obiecte DAO vor moșteni prin tehnica *Reflection* aceste metode pentru modelul pe care îl utilizează.

Urmează pachetul pentru etajul *Business Logic*. Acest pachet va conține clase pentru logica fiecărui tabel din baza de date (*ClientBL*, *ProductBL*, *OrderBL*) și pentru validare. În acest pachet va fi implementată interfața *Validator* cu un tip generic, care va avea o singură metodă pentru validare. Clasele pentru validare vor implementa această interfață pentru modelul pe care îl utilizează. Fiecare clasă validator va verifica, practic, dacă sunt încălcate anumite reguli. În caz afirmativ, clasele vor arunca câte o excepție cu un mesaj care va fi afișat în aplicație. Validatorii pentru fiecare model vor fi adăugați într-o *listă de validatori*, atribut al clasei BL corespunzătoare. Fiecare clasă BL va avea metode care vor valida obiectele introduse/actualizate si vor manipula baza de date cu ajutorul *obiectului DAO* corespunzător modelului utilizat. Obiectul DAO este și el un atribut al clasei BL.

Pentru aplicație, vom avea nevoie de validatori, de exemplu, pentru: email (client), stoc (produs) și cantitate (comandă).

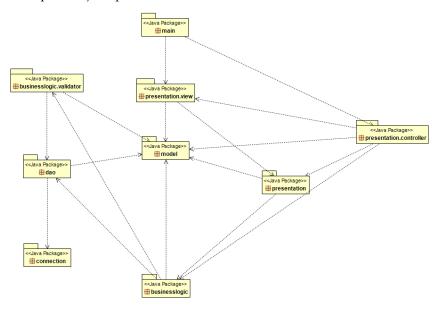
Următorul pachet implementat va fi pachetul pentru *prezentare*. Va conține: clasele view și controller pentru fiecare model, o clasă *Tabel* cu tip generic pentru afișarea rezultatelor din baza de date, și o clasă *Bill* pentru generarea facturii la fiecare comandă.

Ultimul pachet, *main*, contine doar clasa pentru execuția aplicației.

Diagrame UML:

- diagrama de pachete și subpachete

- diagrama de clase simplificată – fără pachetul presentation

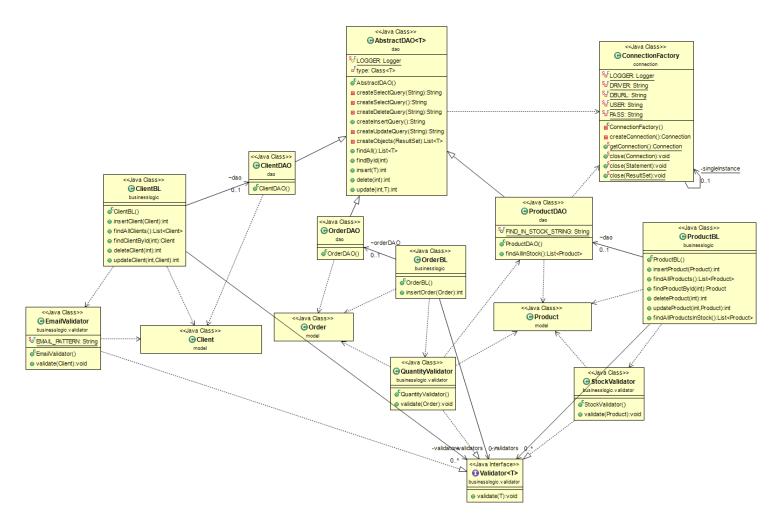

diagrama de clase completă (png)

4. Implementarea temei

În acest capitol vor fi descrise toate clasele din aplicație împreună cu atributele și metodele cele mai importante.

4.1. Pachetul model

Conține modelele utilizate în aplicație, care vor fi mapate în baza de date relațională.

Clasa Client – reține datele unui client

Atribute

- id
- name numele clientului
- email adresa de email
- address adresa (strada, număr)
- city orașul
- country tara

Clasa **Product** – reține datele unui produs

Atribute

- id
- name numele produsului
- price pretul unitar
- stock stocul produsului (mai mare sau egal cu 0)

Clasa Order – reține datele unei comenzi

Atribute

- id
- clientId ID-ul clientului
- productId ID-ul produsului
- price prețul total (prețul unitar al produsului × cantitatea selectată)
- quantity cantitatea
- orderDate data în care s-a adăugat comanda

4.2. Pachetul connection

Clasa ConnectionFactory

Metode

- createConnection () creează o nouă conexiune cu baza de date
- getConnection () returnează o conexiune existentă
- close (Connection connection) închide conexiunea connection
- close (Statement statement) închide un statement statement
- close (ResultSet resultSet) închide un set de rezultate resultSet

4.3. Pachetul dao

Conține clasele DAO pentru fiecare model mapat.

Clasa **AbstractDAO** – cea mai importantă clasă din pachet

Atribute

• type – va reține tipul de model (Client, Product, Order)

Metode

• createSelectQuery () – construiește un String în funcție de *type*, care va conține instrucțiunea pentru afișarea tuturor înregistrărilor dintr-un tabel (*select * from tabel*)

- createSelectQuery (String field) construiește un String în funcție de *type*, care va conține instrucțiunea pentru afișarea tuturor înregistrărilor care îndeplinesc o condiție (*select * from tabel where field = ?*)
- createInsertQuery () construiește un String în funcție de *type*, care va conține instrucțiunea pentru adăugarea unei noi înregistrări într-un tabel (*insert into tabel*(...) values (...))
- createUpdateQuery (String field) construiește un String în funcție de *type*, care va conține instrucțiunea pentru actualizarea unei înregistrări într-un tabel, unde se îndeplinește o condiție (*update tabel set...*)
- createDeleteQuery (String field) construiește un String în funcție de *type*, care va conține instrucțiunea pentru ștergerea unei înregistrări, unde se îndeplinește o condiție (*delete from tabel where field* = ?)
- createObjects (ResultSet resultSet) returnează, în caz de succes, o listă de obiecte de tip type mapate dintr-un ResultSet
 - o lista inițial este goală
 - cât timp mai exista rezultate în ResultSet
 - se creează o noua instanță a tipului type
 - pentru fiecare atribut al tipului *type*, returnează obiectul corespunzător din resultSet și setează valoarea aceluiași atribut din instanță cu valoarea obiectului din resultSet (folosind invoke)
 - adaugă instanța în listă (s-a obținut un obiect de tip type)
- findAll () returnează lista tuturor obiectelor de tip *type* mapate din tabelul corespunzător
- findById (int id) returnează obiectul de tip type din tabelul corespunzător care are ID-ul id
- insert (T object) adaugă o înregistrare cu valorile din obiectul *object* în tabelul corespunzător și returnează ID-ul generat de baza de date la adăugarea obiectului *object* în caz de succes
- delete (int id) şterge din tabelul corespunzător înregistrarea cu ID-ul id şi îl returnează dacă operația s-a efectuat cu succes
- update (int id, T newValues) actualizează, în tabelul corespunzător, valorile câmpurilor înregistrării cu ID-ul *id*, cu valorile atributelor din *newValues* și returnează ID-ul în caz de succes

Clasele ClientDAO, ProductDAO și OrderDAO extind clasa AbstractDAO cu tipul de model corespunzător. Astfel, moștenesc toate metodele menționate anterior pentru tipul lor de model.

Clasa ProductDAO

Metode

• findAllInStock () – returnează o listă de produse care au stocul mai mare decât 0

4.4. Pachetul businessLogic

Conțin validatorii și clasele de logică pentru fiecare tip de model. Fiecare metodă dintr-o clasă BL apelează metoda corespunzătoare din DAO (ex: insertClient apelează insert din ClientDAO, etc.)

Interfața Validator – tip generic T

Metode

• validate (T object) – *mod de funcționare*: va arunca o excepție dacă atributele obiectului object încalcă anumite reguli

Clasa **EmailValidator** – implementează Validator pe Client

Metode

• validate (Client object) – aruncă o excepție dacă emailul clientului nu respectă un pattern prestabilit

Clasa **StockValidator** – implementează Validator pe Produs

Metode

• validate (Product object) – aruncă o exceptie dacă stocul produsului e mai mic sau egal cu 0

Clasa Quantity Validator – implementează Validator pe Order

Metode

 validate (Client object) – aruncă o excepție dacă cantitatea comandată este mai mică sau egală cu 0 sau depășește stocul produslui comandat

Clasa ClientBL

Metode

- findAllClients () returnează o listă cu toți clienții din baza de date
- findClientById (int id) returnează clientul care are ID-ul id
- insertClient (Client client) verifică dacă atributele lui client sunt conforme cu ajutorul validatorilor și în caz de succes îl adaugă în baza de date
- deleteClient (int id) şterge clientul cu ID –ul id din baza de date şi returnează ID-ul în caz de succes
- updateClient (int id, Client newValues) actualizează înregistrarea cu ID-ul id din tabelul de clienți cu valorile din newValues și returnează ID-ul în caz de succes

Metodele de *insert* și *update* vor propaga excepțiile aruncate de validatori în controller dacă nu sunt respectate regulile de business.

Clasele **ProductBL** și **OrderBL** sunt analoage, cu excepția numelor metodelor, care sunt modificate corespunzător.

4.5. Pachetul presentation

Conține view-urile pentru fiecare secțiune din aplicație, controller-ele corespunzătoare și încă două clase pentru tabele și generarea de facturi.

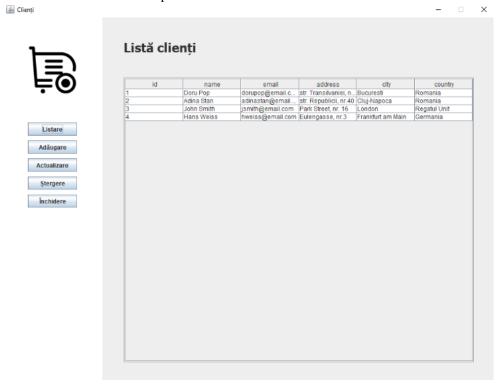
Clasa MainView

Clasa MainController

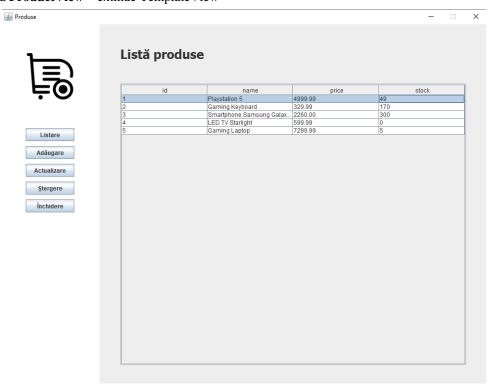

Clasa ClientView – extinde TemplateView

Clasa ClientController

Clasa **ProductView** – extinde TemplateView

Clasa ProductController

14

Clasa OrderView - extinde TemplateView

Clasa OrderController

Clasa **TemplateView** – extinde JFrame; este o clasă șablon pentru ClientView, ProductView și OrderView. Pentru eficiență și *user experience*, toate aceste clase menționate vor avea un aspect similar.

Clasa **Table** – clasă cu tip generic – are ca atribute un DefaultTabelModel și un JTable cu modelul respectiv. *Metode*

- populateTable (List<T> list) generează coloanele tabelului, care sunt atributele unui obiect de tip *T* și populează tabelul cu obiectele din lista *list*
- createRowVector(Object object) returnează un vector de obiecte, ale cărui elemente sunt valorile atributelor obiectului object
- updateTable (List<T> list) actualizează tabelul; analog cu populateTable, cu excepția faptului că nu se mai generează încă o dată capul de tabel

Clasa **Bill** – conține metoda care generează factura unei comenzi *Metode*

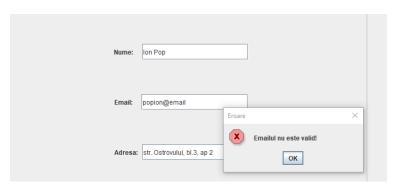
- generateBillName (Order order) generează numele fișierului care va fi creat în funcție de ID-ul lui order
- generateBill (Order order) generează factura unei comenzi order; Factura va conține:
 - o numele, emailul și adresa completă a clientului
 - o ID-ul, denumirea și prețul unitar al produsului
 - o cantitatea comandată
 - o totalul comenzii (câmpul price din Order)

4.6. Pachetul main

Clasa Launch - se execută aplicația

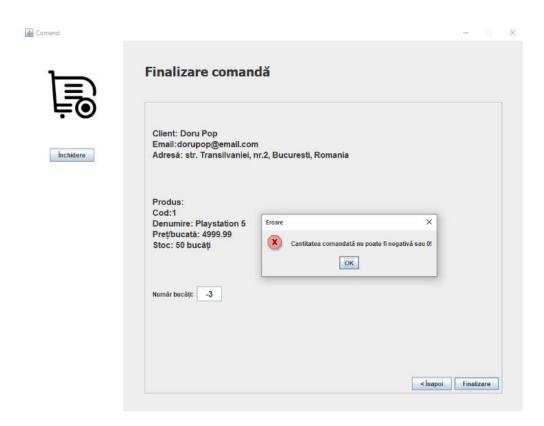
5. Testarea temei și rezultate

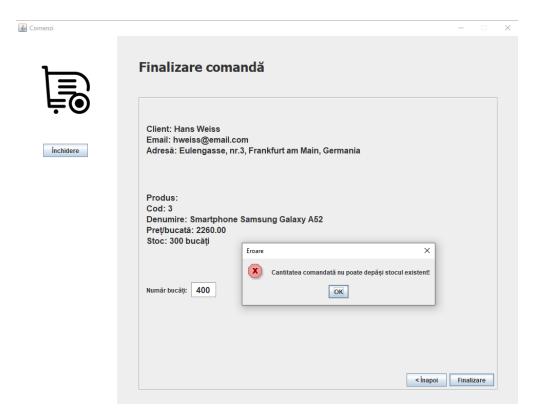
Testări în aplicație ale excepțiior:

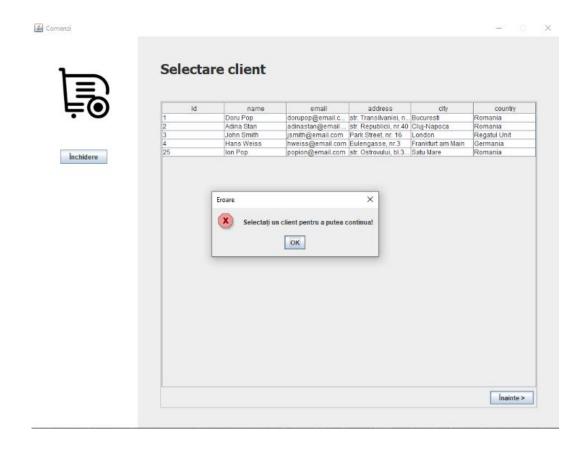

6. Concluzii și dezvoltări ulterioare

Realizând această temă, am învățat:

- un nou model arhitectural
- cum să utilizez Java Reflection
- cum să utilizez tipurile generice
- cum să folosesc PrintWriter cu diferite formate pentru fișiere
- cum să folosesc CardLayout pentru interfață

În versiuni ulterioare ale aplicației, aș dori să mai adaug validatoare pentru Business Logic Layer și să implementez lucruri noi pentru secțiunea de comenzi în aplicație.

7. Webografie

- De pe Microsoft Teams, echipa TP Seria 1 An 2 2021 ASSIGNMENT_3_SUPPORT_PRESENTATION.pdf
- 2. JavaTPoint, "Java PrintWriterClass" https://www.javatpoint.com/java-printwriter-class;
- 3. JavaTPoint, "Java CardLayout" https://www.javatpoint.com/CardLayout;
- 4. HowToDoInJava, "Java email validation using regex" https://howtodoinjava.com/java/regex/java-regex-validate-email-address/;
- 5. GeeksforGeeks, "BigDecimal Class" https://www.geeksforgeeks.org/bigdecimal-class-java/;
- 6. Baeldung, "JAVADOC" https://www.baeldung.com/javadoc;
- 7. MySQL, "SQL Data Export and Import Wizard" https://dev.mysql.com/doc/workbench/en/wb-admin-export-import-management.html;
- 8. w3schools, "Java Date and Time" https://www.w3schools.com/java/java_date.asp;